

Podsumowanie

*strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
dla Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej
Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska
na lata 2022–2027*

Marzec 2024

Spis treści

1. Podstawy prawne	3
2. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko	4
3. Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	5
4. Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	8
5. Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	8
6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych wariantów alternatywnych	10
Załączniki	12

1. Podstawy prawne

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla *Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* (Strategia) wynika z przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.). Dodatkowo jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z *Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* (Dz. Urz. UE L 197 z 21.7.2001, str. 30, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157, z późn. zm.).

Na podstawie art. 43 ww. ustawy do *Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* załącza się podsumowanie z przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wynikającym z art. 55 ust. 3, zawierające m.in.:

- informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko;
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu strategii sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój jako Lider Porozumienia zwrócił się Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój, jako Lider Porozumienia w dniu 21.07.2022 r. wystąpił z wnioskiem do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach (PWIS) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach (RDOŚ) o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu *Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027*. przygotowanej w Partnerstwie przez Miasto i Gminę Busko-Zdrój, Miasto i Gminę Kazimierza Wielka, Miasto i Gminę Pińczów, Gminę Solec-Zdrój oraz Powiat Kazimierski i Powiat Buski.

Prognoza zawiera informacje dotyczące uwarunkowań środowiskowych Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska (dalej: OSI ŚU) oraz informacje o przewidywanych oddziaływaniach na środowisko w wyniku realizacji zadań ujętych w Strategii. Podsumowując przeprowadzoną analizę oddziaływań stwierdzono, że nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań ujętych w Strategii. Możliwe oddziaływania mające miejsce podczas realizacji zadań mogą mieć charakter miejscowy i krótkotrwały, niepowodujący zaburzenia równowagi w środowisku.

3. Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027 jest dokumentem, którego projekt, zgodnie z art. 46 pkt 2 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, może wymagać przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jednakże, zgodnie z art. 48, po uzgodnieniu z właściwym organem, o których mowa w art. 57 tejże ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu może wydać decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a projekt dokumentu stanowi modyfikację przyjętego już dokumentu lub dotyczy obszaru w granicach jednej gminy. W związku z faktem, że dokument dotyczy obszaru szerszego niż jedna gmina, Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój w dniu 21.07.2022 r. zwrócił się do właściwego organu, tj. Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach (PWIS) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach (RDOŚ) z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu *Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027*.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach i pismem z dnia 02.08.2022 r. znak NZ.9022.5.79.2022 uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko (załącznik 1):

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem 22.08.2022 r. znak: WOO-III.411.22.2022.MK uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (załącznik 2).

W związku z powyższym w postępowaniu przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opracowując *Prognozę oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* oraz zapewniono możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przed rozpoczęciem konsultacji społecznych, zamieszczono w lokalnej prasie obwieszczenie o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu dokumentu *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji*

Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027. Projekt dokumentu wraz z prognozą został wyłożony do publicznego wglądu na oficjalnych stronach internetowych samorządów partnerstwa, tj. na okres 21 dni tj. w dniach **od 09.03.2023 r. do 30.03.2023 r.** W trakcie konsultacji społecznych do projektu dokumentu wraz z prognozą wpłynął jeden formularz uwag.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach pismem z dnia 15 marca 2023 r. znak: NZ.9022.5.19.2023 zaopiniował bez zastrzeżeń projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W piśmie tym stwierdzono, iż biorąc pod uwagę charakter planowanych działań, jak również konieczność zastosowania się do wskazanych w prognozie oddziaływania na środowisko rozwiązań i zapisów, można przyjąć, iż realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi (załącznik 3).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem z dnia 22 stycznia 2024 r. znak: WOO-III.410.3.8.2023.DZ/MK.3 w odpowiedzi na wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 23 lutego 2023 r. uzupełniony w dniu 14 kwietnia 2023 r. oraz uzupełniony pismem z dnia 14 czerwca 2023 r., a także pismem z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w przedłożonej dokumentacji zaopiniował projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Z analizy i oceny zawartej w prognozie oceniono, iż realizacja założeń projektu dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na formy ochrony przyrody przy odpowiednio dobranej lokalizacji, zachowaniu obowiązujących przepisów i standardów w zakresie ochrony środowiska i przyrody wynikających z przepisów odrębnych oraz przy uwzględnieniu zawartych w dokumentacji działań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływania planowanych zadań na środowisko. Ponadto większość działań będzie prowadzona na terenach zurbanizowanych. Określono system monitoringu dokumentu, w którym przedstawiono sposób monitorowania i wskaźniki oceny realizacji dokumentu. Wskazano, że zadania będą rozłożone w czasie i prowadzone w różnych obszarach poszczególnych gmin, co przyczyni się do zminimalizowania negatywnych oddziaływań na środowisko. Oceniono, że realizacja założeń projektu dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę, przy zachowaniu obowiązujących przepisów oraz działań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko (załącznik 4).

Projekt *Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* został przedłożony do uchwalenia na sesjach: Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w dniu 14 marca 2024 r., Rady Gminy Solec-Zdrój w dniu 22 marca 2024 r., Rady Powiatu w Busku-Zdroju w dniu 22 marca 2024 r., Rady Powiatu Kazimierskiego w dniu 25 marca 2024 r., Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej w dniu 26 marca 2024 r. oraz Rady Miejskiej w Pińczowie w dniu 26 marca 2024 r., Dokument został przyjęty – *Uchwałą Nr LXXIII/880/2024 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027, Uchwałą Nr LV/339/2024 Rady Gminy Solec-Zdrój w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027, Uchwałą Nr LV/557/2024 Rady Powiatu w Busku-Zdroju w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027, Uchwałą Nr XL/309/2024 Rady Powiatu Kazimierskiego w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027, Uchwałą Nr XCIV/706/2024 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027 oraz Uchwałą Nr LXII/692/2024 Rady Miejskiej w Pińczowie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027.*

4. Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Strategia nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne. Ustalenia Strategii obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze OSI ŚU, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter miejscowy i lokalny.

5. Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Aby realizacja działań zawartych w Strategii przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania. Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, pozwala na wykrywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń.

Za wdrażanie Strategii odpowiedzialny jest Komitet Sterujący OSI ŚU, którego Przewodniczącym winien być reprezentant Lidera Partnerstwa, tj. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój. Przedstawiciele Komitetu Sterującego OSI ŚU (przedstawiciele organów wykonawczych gmin/powiatów wchodzących w skład Partnerstwa) wyznaczą w poszczególnych gminach/powiatach po jednym Koordynatorze ds. Strategii OSI ŚU, którzy będą tworzyli Zespół Operacyjny OSI ŚU zarządzający całym procesem wdrażania, koordynujący działania i przygotowujący raport z monitoringu w okresach trzyletnich. Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów, a także założonych celów dokumentu na podstawie danych gromadzonych i przekazywanych przez poszczególne samodzielne stanowiska pracy / referaty / wydziały Urzędów i Starostw członków Partnerstwa, jednostki organizacyjne gmin / powiatów oraz inne instytucje zewnętrzne i podmioty realizujące projekty na obszarze Partnerstwa i/lub będące partnerami w realizacji określonych działań. Dla zwiększenia skuteczności realizacji Strategii i podkreślenia roli partnerów w procesie zarządzania, a także wzmocnienia procesów partycypacji na etapie wdrażania i oceny realizacji dokumentu, powołany został Komitet Monitorujący OSI ŚU (ciało doradcze Lidera Porozumienia), czyli zespół składający się z osób i podmiotów z różnych sektorów. Poniżej na schemacie przedstawiono instytucjonalną strukturę systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji dokumentu.

Monitoring realizacji Strategii prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych projektów i zadań, uwzględnionych w planie operacyjnym Strategii. Monitoring realizacji Strategii, w tym osiągniętych wskaźników odbywa się raz na 3 lata i jest realizowany do końca lutego kolejnego roku po skończonym okresie sprawozdawczym – pierwszy okres sprawozdawczy przypada na lata 2023–2024, więc pierwszy raport z monitoringu powinien być wykonany do końca czerwca 2025 r. Informacje na temat stanu realizacji Strategii będą przekazywane mieszkańcom obszaru, jak również wszystkim zainteresowanym, w formie raportów z monitoringu, za pośrednictwem stron internetowych członków Partnerstwa, a także podczas spotkań w trakcie realizacji Strategii z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi. Monitorowanie przebiegu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru będzie procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów, które mierzone będą za pomocą trzyletnich zmian wskaźników. W tabeli 32 w Strategii przedstawiono wskaźniki mierzalności rozwoju, natomiast w tabeli 33 w Strategii wskaźniki produktu i rezultatu, które powinny być osiągnięte na koniec realizacji Strategii – wszystkie będą przedmiotem monitoringu.

6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych wariantów alternatywnych

Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027 stanowi uporządkowany zbiór działań zmierzających do rozwoju obszaru w kierunku stworzenia kompleksowej oferty uzdrowskiej, a tym samym ma przyczynić się do pobudzenia przedsiębiorczości mieszkańców i podniesienia jakości życia mieszkańców – opracowany pod kątem osiągnięcia celów głównych i oparty na dostępnej wiedzy i istniejących obecnie uwarunkowaniach.

Dokument Strategii charakteryzuje się wysokim stopniem ogólności, często nie zawierając propozycji konkretnych działań i nie mając odniesienia w wytycznych lokalizacyjnych. Wobec powyższych przesłanek dotyczących w zasadzie każdego wieloaspektowego dokumentu, niniejsza Prognoza nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów Strategii, do czego przyczynił się brak możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Rozpatrywanie wariantów przyjętych założeń Strategii miało miejsce w toku opracowywania dokumentu i obejmowało m.in. opracowanie diagnozy stanu środowiska oraz sukcesywne konsultacje w ramach zespołu projektowego z przedstawicielami różnych środowisk oraz ankietowania mieszkańców gminy. Efektem tych prac było opracowanie ostatecznej, jednowariantowej wersji Strategii.

Należy również podkreślić, że większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach *Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Zdefiniowane w Strategii zadania, będące narzędziem służącym do spełnienia celów dokumentu, nie mają charakteru tzw. twardych założeń, a wskazują raczej kierunek aktywności, pozwalający na elastyczny dobór formy ich realizacji.

Pewne natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji *Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* wpłynie negatywnie na wiele ważnych komponentów środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej Prognozie – zadania zaplanowane do realizacji w ramach Strategii oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie OSI ŚU).

Na obecnym etapie da się przedstawić jedynie ogólne rozwiązania, które można by było zastosować, jeśli w trakcie uzyskiwania decyzji środowiskowych po wyznaczeniu konkretnych

lokalizacji realizacji zadań okazałoby się, że mogą one znacząco wpłynąć na środowisko. Rozwiązania alternatywne dla działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko mogą dotyczyć:

- innej lokalizacji (warianty lokalizacji);
- innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne);
- innego sposobu zarządzania (warianty organizacyjne);
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Proponowane rozwiązania alternatywne do działań przedstawionych w Strategii polegają m.in. na:

- wytyczeniu tras ścieżek rowerowych poza obszarami chronionymi;
- zachowaniu standardów akustycznych dla zabudowy chronionej, stosowaniu cichego sprzętu, podkładów pochłaniających hałas oraz drgania;
- zastosowaniu technologii ograniczających energochłonność oraz emisję zanieczyszczeń;
- budowie elementów infrastruktury podnoszącej bezpieczeństwo, wspieranej z odnawialnych źródeł energii (np. panele fotowoltaiczne) oraz na oświetleniu automatycznie dopasowującym parametry działania do warunków (np. ograniczenie natężenia światła w przypadku braku przechodniów).

Załączniki

Załącznik 1 Opinia Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w *Prognozie Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* (pismo z dnia 2 sierpnia 2022 r. znak: NZ.9022.5.79.2022)

Załącznik 2 Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w *Prognozie Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* (pismo z dnia 22 sierpnia 2022 r. znak: WOO-III.411.22.2022.MK).

Załącznik 3 Opinia Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach w sprawie zaopiniowania projektu pn. *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* (pismo z dnia 15 marca 2023 r. znak: NZ.9022.5.19.2023)

Załącznik 4 Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie zaopiniowania projektu pn. *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027* (pismo z dnia 22 stycznia 2024 r. znak: WOO-III.410.3.8.2023.DZ/MK.3)